

Bakalářská práce

Šperky a objekty inspirované životem a dílem Karla Čapka

Studijní program:

B0212A270001 Návrhářství

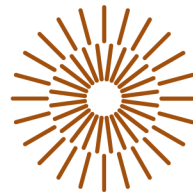
Autor práce:

Natálie Kubíková

Vedoucí práce:

Mgr. Jana Válková Střílková
Katedra designu

Liberec 2024

Zadání bakalářské práce

Šperky a objekty inspirované životem a dílem Karla Čapka

Jméno a příjmení:

Natálie Kubíková

Osobní číslo:

T20000095

Studijní program:

B0212A270001 Návrhářství

Zadávací katedra:

Katedra designu

Akademický rok:

2023/2024

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše na téma život a dílo Karla Čapka.
2. Výtvarné návrhy a podobná díla v současném umění.
3. Volba materiálu a technologie pro realizaci.
4. Realizace kolekce šperků a objektů.
5. Fotodokumentace praktické části bakalářské práce.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

tištěná/elektronická

Jazyk práce:

čeština

Seznam odborné literatury:

ČAPKOVÁ, Helena. *Moji milí bratři: [kniha o Karlovi a Josefovi Čapkových]*. 3., rozš. vyd. Vzpomínky a korespondence. Praha: Československý spisovatel, 1986

ČAPEK, Karel. *Čtení o TGM*, 1st ed.; Melantrich: Praha, 1969

SCHEINPFLUGOVÁ, Olga, ČERNÝ, František (ed.). *Živý jako nikdo z nás*. Vyd. 2., dopl., (V Euromedia Group 1.). V Praze: Ikar, 2008. ISBN 978-80-249-1086-4.

Vedoucí práce:

Mgr. Jana Válková Střílková

Katedra designu

Datum zadání práce:

2. října 2023

Předpokládaný termín odevzdání: 20. května 2024

doc. Ing. Vladimír Bajzík, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Michal Vik, Ph.D.
garant studijního programu

V Liberci dne 2. dubna 2024

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Poděkování

Chci poděkovat především vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Janě Válkové Střílkové, za spoustu času, který se mnou trávila při konzultacích, užitečným radám a nápadům, které mi při tvoření moc pomohly. Také bych chtěla poděkovat i MgA. Martinu Pouzarovi za technologické rady i pomoc s postupy, se kterými jsem neměla zkušenost a za trpělivost, kterou se mnou měl.

Obecně vzato patří díky všem lidem, kteří se nacházeli v Jablonci nad Nisou v budově N. Za pomoc od pedagogů, i kamarádům ze všech ročníků za zde příjemně vytvořenou atmosféru a podporu při vytváření této práce.

Poděkování patří také personálu Muzea bratří Čapků v Malých Svatoňovicích, díky němuž jsem mohla načerpat inspiraci i ze zdrojů běžně nedostupných pro veřejnost.

Nakonec bych chtěla poděkovat své rodině, kamarádům a všem co mi věřili, že to zvládnou.

Anotace

Bakalářská práce je inspirována životem a dílem Karla Čapka, pro kterou byla vytvořena série šperků a objektů na jeho počest. Rešerše je rozdělena na dvě části. První část se zabývá Karlovým životem, zájmy, vlivem rodiny a dílem. Karel byl velice plodný autor, z toho důvodu jsou zde vybrána pouze určitá díla. Druhou rešeršní část tvoří výtvarné návrhy a podobná díla v současném umění. Zde jsou zastoupeni čeští i světoví tvůrci. V praktické části jsou konkretizovány inspirační témata, náhledy návrhů, zkoušek materiálu a popsán podrobný postup výroby jednotlivých šperků a objektů. Na závěr jsou zde přiložené fotografie výsledných výrobků.

Klíčová slova

Karel Čapek, kniha, literatura, vlastenectví, země česká, mír, šperk, objekt, stříbro, nerez, papír

Abstract

The bachelor thesis is inspired by the life and work of Karel Čapek, for which a series of jewellery and objects were created in his honour. The research is divided into two parts. The first part deals with Karel's life, interests, family influence and work. Karel was a very prolific artist and for this reason only certain works are selected here. And the second research part consists of art designs and similar works in contemporary art. Both Czech and international artists are represented here. In the practical part, inspirational themes, previews of designs, material tests and a detailed procedure for the production of individual jewellery and objects are specified. At the end there are attached photos of the final products.

Key words

Karel Čapek, book, literature, patriotism, Czech land, peace, jewellery, object, silver, stainless steel, paper

Obsah

Úvod	8
1. Inspirace životem a dílem Karla Čapka	9
1.1 <i>Život</i>	9
1.1.1 Konec života	13
1.2 <i>Člověk mnoha zájmů</i>	14
1.3 <i>Vliv rodiny</i>	17
1.4 <i>Dílo</i>	18
2. Výtvarné návrhy a podobná díla v současném umění	21
3. Volba materiálu a technologie pro realizaci	26
3.1 <i>Vybrané návrhy</i>	30
3.1.1 Domečky	30
3.1.2 Krabička	32
3.1.3 Dopis	33
3.1.4 Vlajka	34
3.1.5 Nebezpečí	35
3.1.6 Objekt „Svět bude zlej, pokud nezačnou lidi věřit v lidi.“	36
4. Realizace kolekce šperků a objektů	38
4.1 <i>Domečky – prsteny se stříbra</i>	38
4.2 <i>Nerezové šperky a objekty</i>	39
5. Fotodokumentace praktické části bakalářské práce	42
6. Závěr	45
7. Zdroje	46

Úvod

Karel Čapek je mi inspirací z mnoha důvodů. Už jako malé dítě jsem si oblíbila jeho Dášeňku, kde se mi líbilo, jak vtipně popisuje její život. Obecně se mi moc líbí styl jeho psaní, jak umí vše vtipně i výstižně popsat, kromě toho je to kouzlo jeho nepopsatelného tzv. Čapkovského psaní a tematiky, kde se především projevuje cit. Přečetla jsem od něj spoustu knih, jelikož to je můj oblíbený spisovatel, ale nápad k vytvoření mé bakalářské práce inspirované jím, přišel až u knihy Výlet do Španěl. Tato kniha mě inspirovala ke své cestě do Španělska a díky tomu jsem se rozhodla vytvořit moji bakalářskou práci na jeho počest. Jelikož i po tolika letech od těchto děl v nich stále vidím inspiraci, aktuálnost, krásu a najdu klid. Jsou to pro mě silná díla i myšlenky, které potřeboval sdělit ostatním. Bojoval za svobodu, ale především za pravdu. Myslel vždy na ostatní a nikdy na sebe. Proto si myslím, že si tento Člověk zaslouží, aby někdo věnoval svoji práci na oplátku jemu.

1. Inspirace životem a dílem Karla Čapka

Karel Čapek byl český spisovatel, intelektuál, novinář, dramatik, překladatel a amatérský fotograf. Dále se věnoval kresbě, zahradničení a měl zálibu v etnické hudbě a v politickém dění. Jeho díla byla přeložena do mnoha světových jazyků a byl sedmkrát nominován na Nobelovu cenu, avšak ji nikdy nedostal. [1]

1.1 Život

Narodil se dne 9. ledna 1890 jako poslední ze tří dětí do rodiny báňského lékaře Antonína Čapka a Boženy Čapkové. Měl staršího bratra Josefa (Peču), jak mu Helena (Lenča), jejich starší sestra ve svých výpovědích od útlého věku přezdívala. [2] V domě v Malých Svatoňovicích moc dlouho nepobyli a v Karlově půl roce se přestěhovali do Úpice, kde byl i pokřtěn. [3] Jak sama Helena ve svých pamětech [2] uvádí, nebyli sourozenci z počátku z Karlova příchodu na svět potěšeni. Byl totiž oblíbencem jejich maminky, která mu zdobně říkala Iček nebo Ičinek a nedala na něj dopustit. Tatínek nebyl tak útlocitný jako maminka a všechny děti měl stejně rád. Avšak brával nejvíce s sebou Karla po svých doktorských obchůzkách po kraji. Ten si to užíval a pak večer doma vypravoval, co se kde stalo a jak se kde mají. [2]

Obr. 1 Karel s matkou Boženou [5]

Byl už od mala zvědavé dítě se zájmem v různých oborech. Zajímalo ho, jak se koním ostrouhávají kopyta a nasazují nové podkovy, či jak se zadělává kvásek u pekaře, do kterého sletěl po hlavě. Jeho zájmům bylo vždy vyhověno, ale musel být pod neustálým dohledem, většinou sourozenců, kteří takové štěstí ve výběru svých aktivit neměli. [2]

Maminčina přehnaná péče o něj nejspíš pramenila z toho, že když se narodil, byl drobný a často nemocný. Zde pak asi mohla být příčina strachu, a proto měl dle výpovědí jeho sestry větší volnost. Toto je jeden z momentů, které se mě osobně dotýkají.

Obr. 2 Sourozenci Čapkovi (zleva: Karel, Helena a Josef) [2]

To se ovšem trochu změnilo, když dne 16. září 1895 začal navštěvovat 1. třídu měšťanské školy v Úpici. [4] Učil se nejlépe ze sourozenců, ale i tak byli rodiče ve výchově ohledně školy přísní i na něj. [2] Avšak mě udivuje jeho vysvědčení ve druhé třídě, kdy měl horší známky (za 2) z předmětů Psaní a Kreslení, ve kterých později ve svém životě vynikal a proslavil se jimi. [5]

Obr. 3 Karel ve druhé třídě [5]

Po pěti letech v roce 1901 začal studovat gymnázium v Hradci Králové. [4] Zde bydlel s babičkou, která se tam s ním odstěhovala, jelikož ještě nebyl plnoletý. Také tam započala jeho spisovatelská kariéra s prvními pokusy o básně. Problém začal po spoluzaložení tajného spolku s úmyslem se vzdělávat a diskutovat, jak sám uvedl. Přesto se to nelíbilo vedení školy, které na to později přišlo, a tak byl ze školy vyloučen. [2]

V roce 1905 přestoupil na První české gymnázium v Brně. Studium zde nedokončil, jelikož se celá rodina v roce 1907 na popud jeho matky Boženy stěhovala do Prahy. Zde se zabydleli v Říční ulici a Karel nastoupil na Akademické gymnázium, kde svá studia roku 1909 dokončil.

Krátce po nástupu na univerzitu se u něj projevila Bechtěrevova nemoc, díky které nebyl odveden do armády v období první světové války a mohl tak pokračovat ve studiu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde studoval filozofii, estetiku, dějiny výtvarného umění, germanistiku, anglistiku a bohemistiku. Svá studia prohloubil pobytem v Berlíně a Paříži. Do Berlína vyrazil sám a strávil zde půl roku na univerzitě. Jelikož zde nebyl šťastný, přesunul se do Paříže za bratrem, který se zde snažil zdokonalit v malbě. Studium dokončil v listopadu roku 1915, kdy byl promován na doktora filozofie. Ač byl nejvzdělanější ze svých sourozenců, tak mu to nikdy nestouplo do hlavy. Rodičům svůj úspěch sdělil tak, že oznámil, jaký by si přál honosný oběd. Na mamčinu otázku ohledně zkoušky odpověděl: „*No přece s vyznamenáním, proč se ptáš? Vždyť už je to až fádni.*“ [1, 2, 4, 6]

Po dokončení studia nastoupil v roce 1916 na pozici domácího učitele Prokopa Lažanského v Chýši u Žlutic. Zde vydržel pouze 3 měsíce. Možná to bylo šedivým krajem, jak mu přezdíval, ale důvod jeho návratu domů zavinil silný zánět žaludku. Mimo to mu v této době nabídli místo v redakci Národních listů, avšak nemohl nastoupit kvůli nemoci.

Po uzdravení v roce 1917 nastoupil do redakce Národních listů. Měl podmínku ještě před nástupem. Buď nastoupí i s bratrem nebo se nedočkají ani jeho. Ovšem bylo jeho požadavkům vyhověno. [2, 4]

Důležitým okamžikem v Karlově životě je rok 1920, kdy se seznámil se svou budoucí manželkou, herečkou Olgou Scheinpflugovou. Jejich svatba se uskutečnila až o patnáct let později.

Obr. 4 Karel Čapek a Olga Scheinpflugová [5]

Téhož roku 1920 dostal Karlův bratr Josef výpověď z redakce Národních listů. Jelikož bratři drželi vždy po spolu, tak redakce ihned obdržela Karlovu výpověď. Byly zde i nepokoje v důsledku politického vedení, se kterým se ani jeden z bratrů neztotožňoval. [2]

Od roku 1921 začíná samozřejmě spolu s bratrem pracovat v redakci Lidových novin. Zde působí až do své smrti. Téhož roku se stává dramaturgem a režisérem Vinohradského divadla, kde působí dva roky pod vedením dramatika Jaroslava Kvapila, který ho na tuto pozici přivedl. [1, 4, 7]

Obr. 5 Karel Čapek s T. G. Masarykem [9]

V této době se poprvé setkává s prezidentem Tomášem Garriguem Masarykem, který přišel do divadla na představení. Při jeho vítání kdosi k němu Karla přistrčil se slovy:

„*Tohle je, pane prezidente, náš dramaturg.*“ [8] Tak proběhlo seznámení, ze kterého vzniklo dlouholeté přátelství, o čemž svědčí knihy s touto tematikou.

Mimo to i známá setkání Pátečníků, (skupiny mužů, kteří se setkávali každý pátek) ve dvojvile bratrů Čapkových, kterých se kromě prezidenta Masaryka účastnil Edvard Beneš, Ferdinand Peroutka, František Langer, Karel Poláček a další. [9]

Obr. 6 Setkání Pátečníků [10]

V roce 1925 byl založen pod Karlovým vedením československý odbor PEN klubu, což je organizace, do které patří spisovatelé, které spojuje přátelství, spolupráce, ale především láska k literatuře a svoboda slova v tvorbě. Dalšími členy československého PEN klubu byli například Alois Jirásek či Edvard Beneš. [11]

1.1.1 Konec života

Tuto část jeho života zde podrobněji popisují z toho důvodu, že na mě nejvíce zapůsobila a chtěla bych i čtenáři přiblížit pro mě silné momenty v posledním roce jeho života.

Karlův život se změnil k horšímu po podpisu Mnichovské dohody, kdy je proti němu vedena nenávistná kampaň v tisku. Z počátku se bránil literárně, například povídkou Anonym, nebo úvahou Jak to bylo. I přes to denně dostával nenávistné dopisy domů i do Lidových novin. Nechyběly výhrůžky, popsány ploty a zvláštní lidé potulující se kolem jeho domu. Bylo to nejspíše z důvodu, že lidi potřebovali někoho obvinít, jak se vyjádřil k tomuto tématu vojenský historik Eduard Stehlík, s jehož myšlenkou souhlasím.

[4, 12, 13]

V tomto období trávil svůj čas především v letním sídle na Strži u Staré Huti. Dům nebyl uzpůsoben na podzimní období, které miloval a trávil v něm tuto dobu, i přestože v domě bylo chladno. Snažil se zde opravovat škody, které na konci léta napáchala povodeň a při tom se lehce nachladil.

[1, 13]

Do Prahy dorazil na Vánoce, které měl zde strávit se svým přítelem ze Staré Huti sochařem Karlem Dvořákem a jeho ženou. Z nachlazení vznikl zápal plic, který Karla upoutal na lůžko. Vedle lůžka měl noční stolek s obsahem z kapes: půlky cigaret (jak je byl zvyklý kouřit), hodinky, legitimace na elektriku, noviny a knihu. Do poslední chvíle si nemyslel, že by mohl umřít. Počítal dny, kdy se bude moct vrátit zase zpět na Strž a staral se, jestli lékaři měli svoji kávu a omlouval se, že jim zkazil Vánoce. [13, 14, 15]

Karel Čapek umírá 25.12. 1938 v podvečerních hodinách obklopen svými nejbližšími. Karel Dvořák dorazil, ale bohužel už jen proto, aby zhotovil posmrtnou masku. [14]

1.2 Člověk mnoha zájmů

Jedním z nejvíc charakteristickou věcí Karlova života bylo poznávání, o tom svědčí mnoho zájmů, sbírek věcí a knih. V této kapitole se ho snažím přiblížit nejen jako spisovatele, ale jak ho znali jeho blízcí. Neuvádím zde všechny jeho zájmy, jelikož jich bylo mnoho. Vybrala jsem ty, které mi přišly nejvíce charakteristické.

Cestování

Jeho první cesty do cizích zemí byly již do zmiňovaného Německa a Francie při studiích na vysoké škole. Později se začal zajímat o další země. V roce 1923 se vydal na cestu do Itálie. Dále v roce 1924 do Anglie, kde se později osobně seznámil se spisovatelem G. B. Shawem a jeho rodinou. V roce 1929 podniknul cestu po Španělsku a o dva roky později do Holandska. Nejvíce na něj zapůsobila cesta po Skandinávii, kam se vydal roku 1936 se svojí manželkou Olgou. [4, 13]

Obr. 7 Karel a Olga na cestě po Skandinávii [5]

Fotografování

Měl výbornou fotografickou paměť. Většina jeho kreseb pocházela z jeho paměti. Kromě zaznamenávání kresebného či písemného sem časem přibylo i zaznamenávání fotografické. Začal fotit koncem 20. let, ale svůj vlastní fotoaparát si pořídil až v roce 1930. [16]

Jeho oblibou fotografování byly nejčastěji prosté věci, jako například náradí či boty. Dále ve velké míře zvířata a příroda, kterým se nejvíce ve fotografii věnoval. [13]

V jeho fotografiích s lidskou tématikou nejčastěji najdeme prezidenta Masaryka či neznámé staré lidi v krojích. Na otázku jeho ženy Olgy, zda by nepořídil i její snímek odpověděl: „*Tebe už znám*“, z čehož plyne, že fotografie byla pro něj formou objevování a zkoumání nových věcí. [13]

Jeho znalost fotografie můžeme například vidět v jeho díle *Dášeňka čili život štěněte*.

Obr. 8 a 9 Fotografie Karla Čapka, Pudlenka a jeho zahrada. [5]

Zahradničení

Dalším jeho zájmem byla jeho proslulá láska k zahradničení. Bylo to zároveň i jeho místo klidu, útočiště, kam se odebíral, když si chtěl odpočinout. I tento jeho zájem se prolíná do jeho tvorby, kdy si můžeme všimnout podrobného popisu rostlin například v jeho díle Výlet do Španěl, kde rostlinám věnuje nemalou část knihy. Dále v díle Krakonošova zahrada, jejíž spoluautorem je jeho bratr Josef. Není náhodou, že bratři měli zahradu společnou, i když na půl rozdělenou. Dílo Zahradníkův rok Karel údajně napsal ze svých poznatků, které si při zahradničení zapisoval. Kromě toho zanechal zápisník popsaný jen názvy rostlin, které hodlal zkoumat. [13]

Obr. 10 Karel na zahradě [17]

Jeho láska k rostlinám se vztahovala také na kaktusy, které rád fotografoval. O jejich znalosti svědčí povídka Ukradený kaktus, kde uvádí mnoho druhů.

Láska ke zvířatům

Jeho láska ke zvířatům se nejvíce vztahovala na psy a kočky, o čemž svědčí to, že byl jejich hrdým majitelem. Jedním z prvních obyvatelů jeho domu byla kočka Pudlenka. Následovala ji fenka foxteriéra Iris, která poté přivedla na svět slavnou Dášeňku. Kromě Dášeňky ho inspirovala v psaní i fenka Minda, která byla jeho nejspíš prvním psem. Zde pravděpodobně vznikla i inspirace k dílu Měl jsem psa a kočku. [18]

Mimo jiné sbíral toulavá kořata. Nejen ty, ale i potomky svých mazlíčků rozdával svým přátelům, známým, či v divadelním prostředí nebo lidem, kteří neuměli odmítnout. [13]

Obr. 11 Karel a Josef s Dášeňkou a Iris [18]

1.3 Vliv rodiny

Při zkoumání Karlova života jsem si všimla podobnosti v zájmech jeho rodiny, která ho mohla ovlivnit k jeho podobě života, jak ho již známe. Proto zde uvádím podrobněji tři členy Karlovy rodiny, kde je patrné největší ovlivnění.

Život a tvorba Karla Čapka je neodlučitelně spojená s jeho **bratrem Josefem**. Od samého začátku tomu tak nebylo, jelikož si Josef hrával víc se sestrou. Změnilo se to, když Helena odešla do Brna do dívčí školy na studie.

Výtvarného ducha v Karlovi probudil právě bratr Josef. Bylo to při příležitosti svatby jejich sestry, kdy se Karel nechtěl nechat zahanbit a věnoval své sestře vlastnoručně

malované keramické hrnky. Bylo to z toho důvodu, že chtěl dokázat, že výtvarné věci nedokáže jen Josef, ale i on. [2]

Lásku k literatuře nejspíš zdědil po **tatínkovi**, který sám měl sbírku českých knih i zahraničních překladů, které rád půjčoval svým dětem. Mezi oblíbené knihy jejich otce například patřil Jules Verne, kterého taky často půjčoval svým dětem. Zde mohla pramenit pozdější inspirace pro některá jeho díla, ať už romány, či divadelní hry. I Karlův otec, ač byl lékař a měl každý den spoustu práce, se ve svém volném čase věnoval psaní divadelních her. Kromě vztahu k literatuře a poznávání po otci zdědil lásku k přírodě. Už jeho otec s láskou opečovával zahradu v Úpici a rád se kochal přírodou při svých pochůzkách za pacienty. [2]

Po **mamince** zdědil nejspíš citlivost, ovšem ne tak útlocitnou jako byla maminčina a také vztah ke sbírání lidových písní, které měla po své matce. K tomu se váže i Karlův blízký vztah k babičce. Sám Karel se hodně zajímal o lidové tradice, písňe a povídky, kterých měl spoustu ve své sbírce. [2, 13]

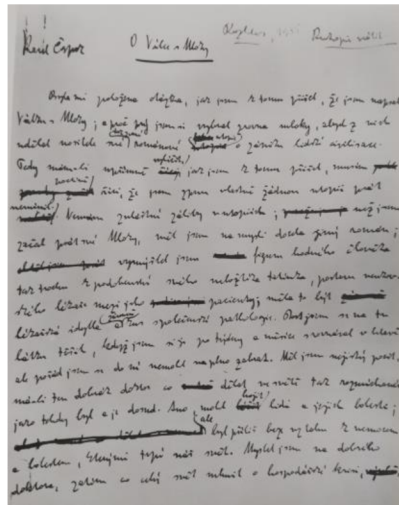

Obr. 12 Karlova rodina [20]

1.4 Dílo

Dílo Karla Čapka vznikalo nejen v jeho domácí pracovně na Vinohradech, ale také v redakci novin. Vyznačovalo se drobným rukopisem, využívání obrovské slovní zásoby, používání neobvyklých slov, několikanásobných větných členů a rozvinutých souvětí. [1] V tématech se nejvíce zaměřoval na lidi a jejich život. Nejvíce se zajímal o „obyčejné“ lidi, kteří byli námětem pro mnoho děl.

Jeho rituálem u psaní bylo kouření. Kouřil hodně a vždy jen půlku cigarety. Psal perem, i když mohl mít psací stroj, ale to by mu podle jeho slov nevyhovovalo. V textu často škrstal a přepisoval své věci, než byl opravdu spokojen. [13, 19]

Obr. 13 Rukopis Karla Čapka [20]

Jeho dílo lze rozdělit do několika kategorií, avšak se inspiroval jen několika díly, které na mě nejvíce zapůsobily. Jsou to díla především ze závěru Karlovy tvorby, kde se promítá strach z války a politického vedení. Jedním z prvních je **Válka s mloky**, kde se uvádí, že je to utopistický román s myšlenkou nastupujícího nacismu. Našla jsem část Karlova rukopisu, později i celou verzi textu, kde se vyjadřuje k motivu tohoto tématu. Pracoval totiž s myšlenkou, kdy by mohl být na světě inteligentnější tvor než člověk. Vybral si nakonec mloka, protože již jednou byl nálezný otisk mloka omylem označen za předchůdce člověka. [21] Avšak i přes tuto myšlenku zde cítím vliv strachu ze sílení nacismu.

Další inspiraci jsem hledala v díle **Bílá nemoc**. Je to divadelní hra, ve které staví proti sobě touhu po válce naproti zdraví. Shodou okolností mi toto téma přijde stále aktuální.

Z novinářské tvorby na mě nejvíce zapůsobila jeho **Modlitba za pravdu**, což byl sloupek v novinách, kde jeho obsahem byl boj za pravdu a zbavení lži. Toto dílo napsal týden před podpisem Mnichovské dohody. Je z něj cítit opravdové zoufalství a autorův strach. Jelikož toto dílo je méně známé a pro mě důležité, přidávám jeho úryvek. „Bože, který jsi stvořil národy a všem jsi vdechl touhu žít ve cti, zbav dnešní svět toho nejhoršího: lži. Lži, která podpirá a připravuje násilí a učí lidi nenávidět se navzájem. Lži, která otravuje národy a vykopává mezi nimi propasti, jež snad ani desítky let nevyrovnej. Bože, jak bude vypadat, jak se bude vyvíjet Evropa oblužená tolika nenávidnými lžemi! Jak bude možné

*soužití mezi lidmi a národy, je-li mezi ně vrženo tolik urážek, tolik opovržení a vzteků!
Copak si snad někdo představuje, že tento stav ducha má a může trvat bez konce? ...“*

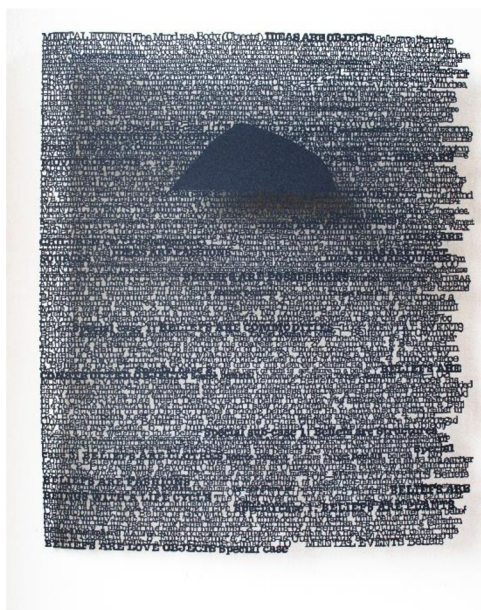
A jako posledním dílo mě zaujalo **Továrna na absolutno**, což je jedno z jeho prvních děl. Avšak Absolutno, které je zde produkováno nábožensky zfanatizuje lidi a dílo opět končí tragicky – válkou. Z tohoto díla mi byla největší inspirací tato pasáž: *„Každý to myslí náramně dobře s lidstvem, ale s jedním každým člověkem, to ne. Tebe zabiju, ale lidstvo spasím. A to nejni dobře, Velebnosti. Svět bude zlej, pokud nezačnou lidi věřit v lidi.“*

2. Výtvarné návrhy a podobná díla v současném umění

Výtvarnou inspiraci ve spojení s Karlem Čapkem hledám především v tom, co bylo jeho sdělovacím prostředkem. Zahrnuje to především práci s textem, či papírem, který symbolizuje jeho spisovatelskou a novinářskou činnost. Zabývám se nejen formou, ale i obsahem, tudíž tématy, či náměty, které jsou spojené s jeho tvorbou. Jedná se například o téma komunikace mezi lidmi, lidskými charaktery, válkou, mírem a lehkou sci-fi tematikou i utopii.

Annie Vought

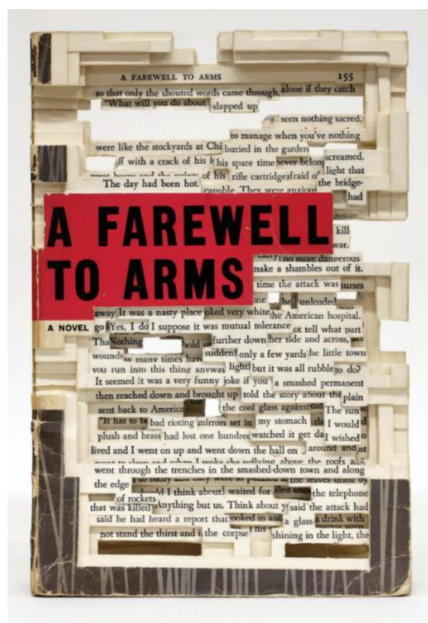
Americká výtvarnice Annie Vought je známá především svojí papírovou tvorbou. Vytváří grafiky s kontrastem černých a bílých ploch, které následně ručně prořezává. Vznikají tak geometrické obrazce měst, zahrad a abstraktní kompozice se vzory. Nejvíce se mi líbí práce, kde má zakomponovaný text, ať už tištěný, či ručně psaný. Vnímám to jako určitou sdělovací symboliku, která sama o sobě vytváří obraz. [22]

Obr. 14 Annie Vought – Time is Something Moving Towards You [23]

Brian Dettmer

Brian Dettmer je americký výtvarník, který ve své tvorbě využívá recyklaci knih. Vytváří z nich sochy, či jiné podobné instalace a tím knihám dává novou funkci. Jeho tvorba spočívá ve vrstvení a prořezávání stránek či hřbetů knih. Inspirací pro nové dílo jsou samotné obsahy děl, ze kterých následně vzniká nový příběh v podobě jeho sochy. [24]

Obr. 15 Brian Dettmer – A Farewell to Arms [25]

Janna Syvänoja

Janna Syvänoja je finská umělkyně, která vytváří šperky z recyklovaného papíru. Tento materiál si oblíbila na univerzitě, kde se začala věnovat enviromentálnímu umění. Pro svou práci používá různé druhy papíru. Například tištěné, barevné či průhledné o různých tloušťkách. Jednotlivé kousky nařezaného papíru k sobě spojuje bez lepidla, pomocí ocelových drátů a gumiček.

Janna vnímá šperky jako bezeslovou komunikaci s lidmi. Líbí se mi, jak popisuje svoji práci: „*Někdy se mluvená komunikace mezi lidmi skládá z nesprávných slov nebo přerušených vět. Moje práce, které vysvětlují velmi málo, ale tolik evokují, komentují lidskou potřebu spojení a jednoty.*“ [26]

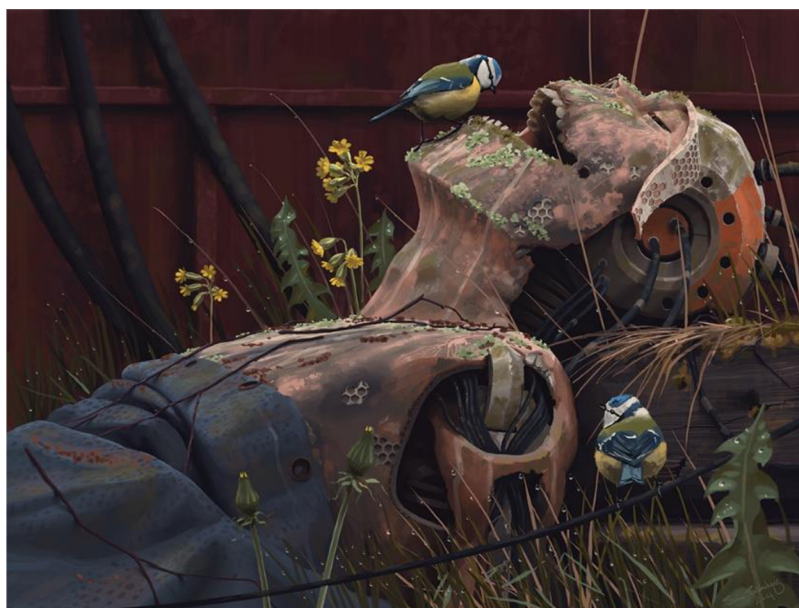

Obr. 16 Janna Syvänoja – Necklace [27]

Simon Stålenhag

Simon Stålenhag je švédský umělec a designér zaměřený na retro-futuristickou digitální malbu související s prostředím jeho rodného kraje a alternativní historií. Jeho původním zájmem byla krajinomalba, avšak jak uvádí Simon: „Prvky sci-fi byly přidány zčásti, aby přitáhly pozornost publika a zčásti ovlivnily náladu díla.“ [28, 29]

Sci-fi tematika je zde podstatně zastoupena například ve futuristických strojích, či masivních robotech. Výjevy na mě působí až apokalypticky či postapokalypticky. Vidím zde podobnost v Čapkově díle R.U.R., jak by mohl vypadat svět s nadvládou robotů, a i následně poté, kdyby jejich moc skončila. Téma robotů i s ohledem na vývoj vědy a techniky je stále populární.

Obr. 17 a 18 Díla Simona Stålenhaga [30]

Rudolf Janák

Malíř Rudolf Janák se zabývá tematikou ohledně vlivu člověka na přírodu. Vyjadřuje dle svého vnímání vztah i dopad lidského působení a přetváření světa kolem nás. Obrazy vytváří dojem před či po apokalyptického charakteru. [31]

V Rudolfově vnímání světa kolem sebe vidím znaky podobnosti i ve vnímání Karla Čapka. Dílo our andrias scheuchzeri by mohlo být ilustrací k Čapkovu dílu Válka s Mloky. Andrias scheuchzeri je stejnojmennou postavou, na základě vyhynulého velemloka, již byl jeho otisk v minulosti mylně označen za pozůstatky člověka. [32]

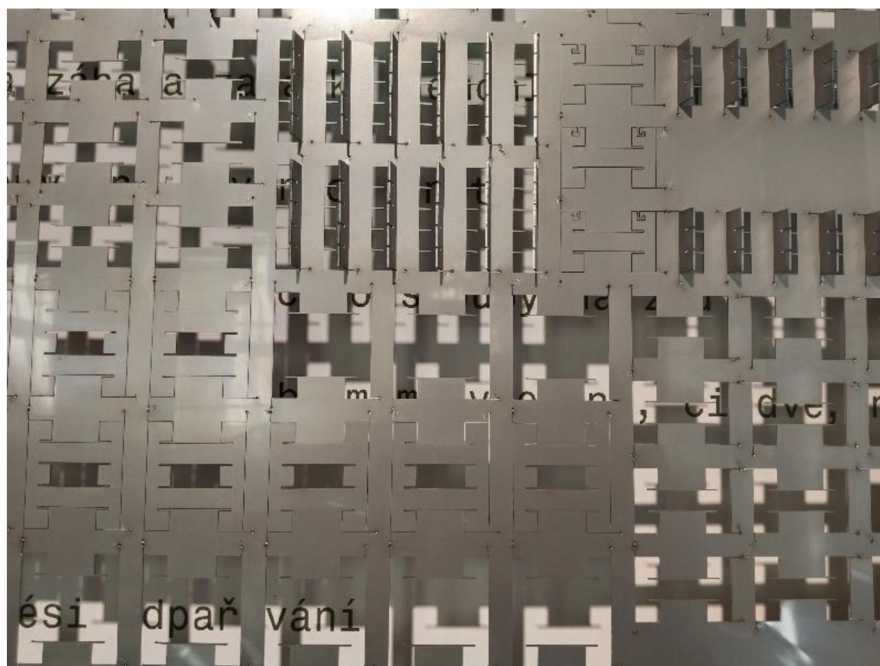
Obr. 19 Rudolf Janák – our andrias scheuchzeri [31]

Martin J. Pouzar a Josef Straka

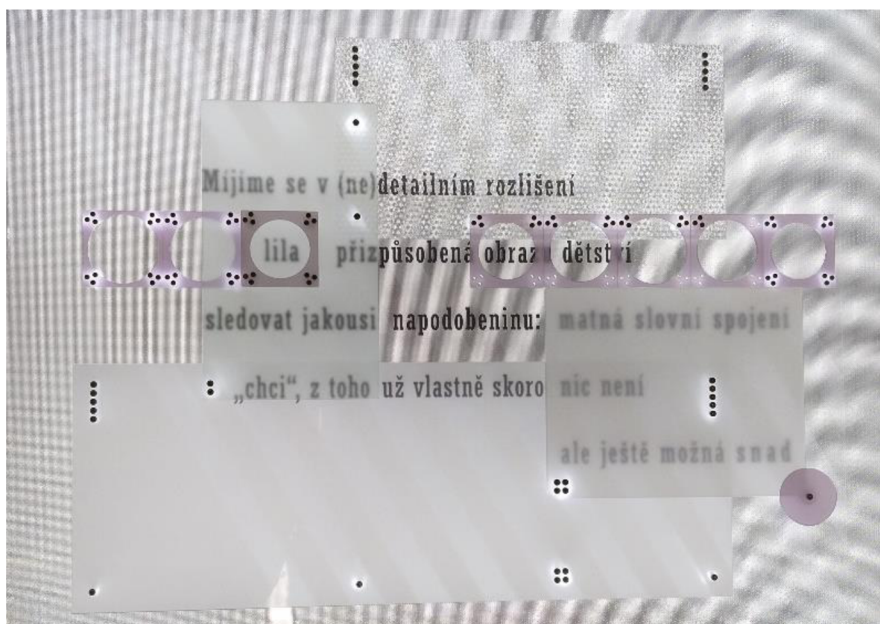
Šperkaře a výtvarníka Martina J. Pouzara spojuje s básníkem a prozaikem Josefem Strakou kromě přátelství i jejich výtvarně-literární projekt ZARAKA, který započal již v roce 2012. Z této spolupráce vznikají výtvarná díla, či instalace, úzce propojená a vázána na text, který je v díle použit. Text, který je v díle použit, není nikdy předem publikován a je sestavován pouze pro dané stvoření díla. [33]

Měla jsem možnost vidět díla projektu ZARAKA v Jablonci nad Nisou v roce 2023 k příležitosti jejich výstavy v Galerii N. Díla mě naprosto uchvátla. Líbilo se mi prozkoumávat někdy i částečně skrytý text v objektech a zamýšlet se nad působivým textem, který v nich byl skryt.

Obr. 20 Výtvarně-literární projekt ZARAKA [34]

Obr. 21 Výtvarně-literární projekt ZARAKA [34]

3. Volba materiálu a technologie pro realizaci

V této části se zabývám obrazovou, textovou a materiálovou inspirací vhodnou pro zhotovení výsledné práce.

Inspirace

Jak už jsem na začátku uvedla, k této práci mě inspirovala Čapkova kniha *Výlet do Španěl*, kam jsem se také vydala. Na rozdíl od Karla, jsem zde mohla být jen týden. To mi k dostatečné načerpání inspiraci o dané cizí zemi nestačilo. Proto jsem se rozhodla, že se vydám do jeho rodiště – Malých Svatoňovic. Zde v jejich bývalém domě, kde je nyní muzeum, jsem strávila hodně času a pronikla víc do Karlova soukromí. To bylo možné hlavně díky paní, co mi umožnila přístup do archivu a ukázala i Karlovy posmrtné odlitky, které uchovávají.

Obr. 22 a 23 Karlův rodný dům v Malých Svatoňovicích a posmrtný odlitek [34]

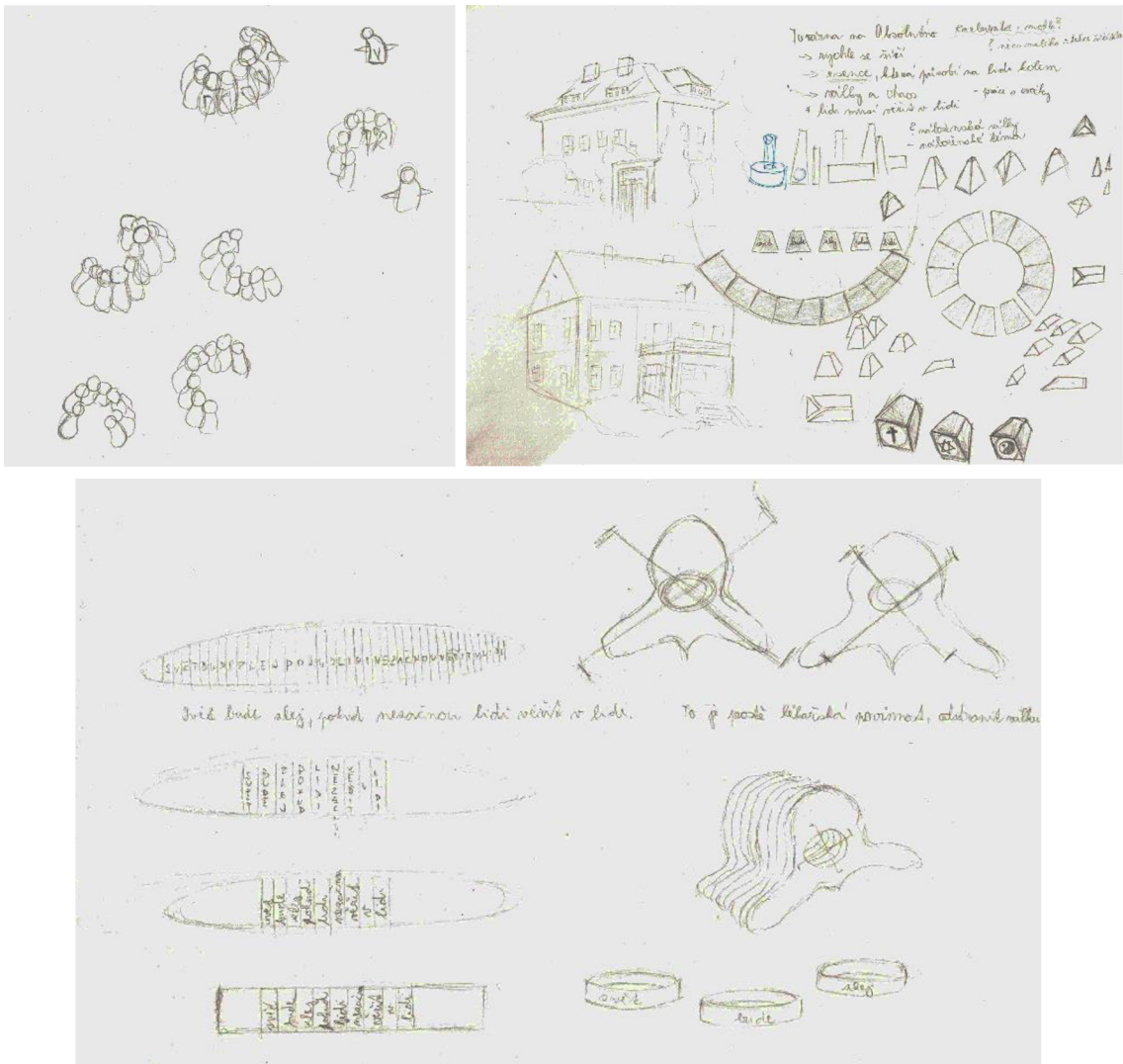
Ve svých návrzích jsem se inspirovala konkrétními úryvky z Karlových děl, jelikož jsem chtěla zhmotnit a připomenout pasáže, které jsou současné, až nadčasové. Konkrétně jsem nejvíc pracovala s větou: „*Svět bude zlej, pokud nezačnou lidi věřit v lidi,*“ která pochází z knihy *Továrna na Absolutno*. Tuto větu jsem si vybrala z důvodu, že je pro mě důležité ji lidem připomínat, jelikož tak bychom mohli dosáhnout klidu a harmonie ve společnosti, což si myslím, že bylo i Čapkovo přání.

Kromě knižní inspirace jsem čerpala také z věcí, či událostí, které byly charakteristické pro Karlův život. Například to, že byl silný vlastenec, přátelil se s prezidentem Masarykem, měl zálibu v kouření, či že trpěl Bechtěrevovou nemocí.

Kresebné návrhy a materiálové zkoušky

Cílem mé práce je vytvořit soubor šperků či objektů, které jsou inspirované Karlovou prací. Chci tím připomenout jeho nadčasová díla, která mají fiktivní děj, ale můžeme v nich vidět podobu historických, či současných událostí. Hlavní pointou je probudit v pozorovateli zvědavost o Čapkovu práci, jelikož ve většině z ní najdeme poselství míru a lásky ke světu i k ostatním lidem. Protože jinak „*Svět bude zlej, pokud nezačnou lidi věřit v lidi.*“

Touto větou jsem se inspirovala i při prvních kresebných návrzích. Snažila jsem se zde vyjádřit, jak je pro společnost důležité držet po spolu a vyhnout se cíleně negativním i agresivním projevům vůči sobě i světu.

Obr. 24 –26 První kresebné návrhy [34]

Jelikož byl Karel spisovatel a novinář, tak jsem jako materiál zvolila papír. Zpočátku jsem pro návrhy používala obyčejný nízkogramážový papír, pauzovací, ruční či kraftový papír, noviny, zrcadlový papír, který se leskne a používala jsem ho pro zobrazení budoucích modelů, které by byly později vytvořené z kovu. Kov je druhý materiál, který v práci bude použit, a to jako nosič papíru, či bude na něm samotným text.

Obr. 27 První materiálové zkoušky (ve výsledné práci nepoužity) [34]

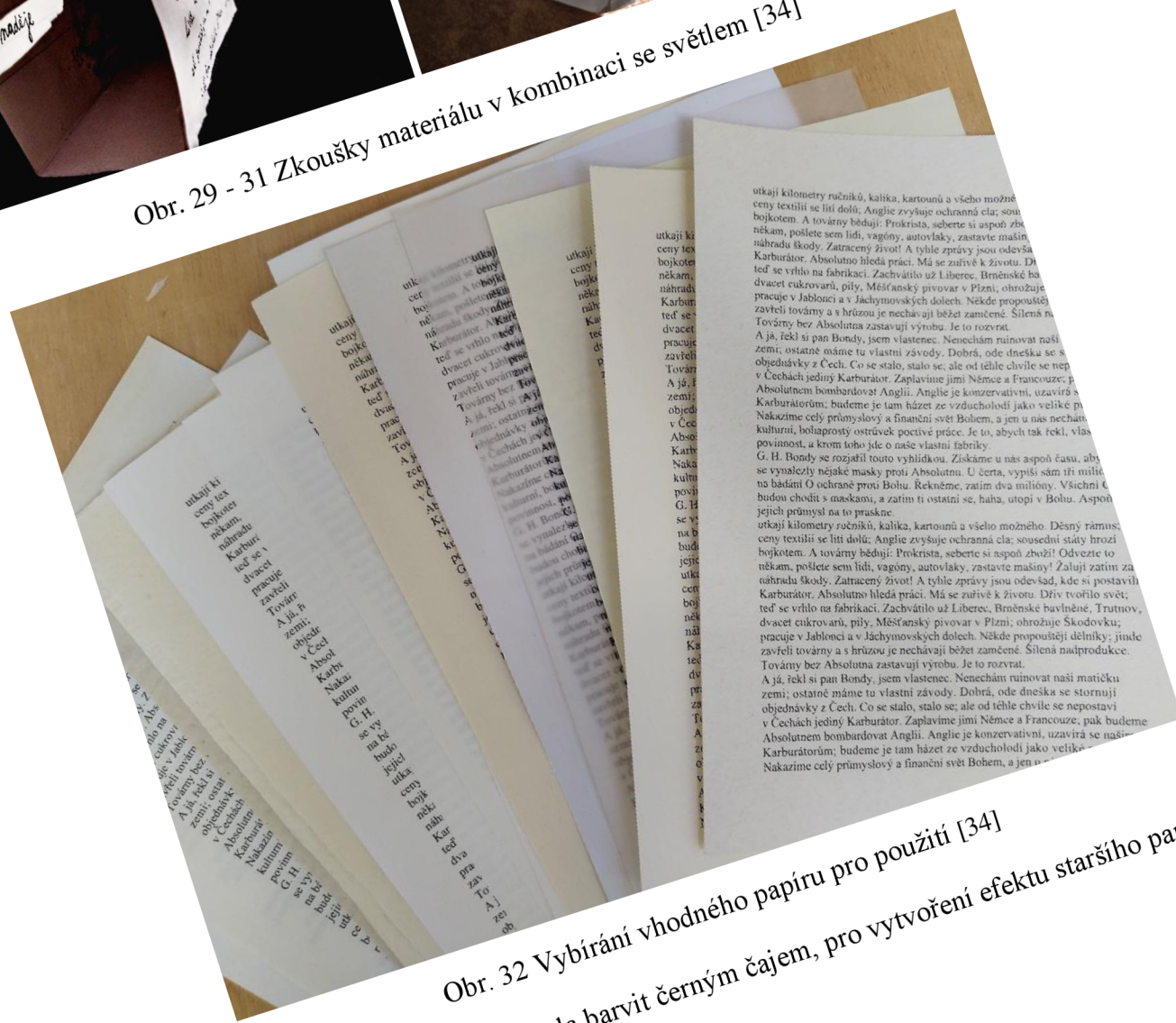

Obr. 28 Celkový náhled papírových materiálových zkoušek [34]

Pracovala jsem i se světlem v objektech. Zkoušela jsem různé průsvity na text, které by ho zvýraznily, a tak upoutaly pozorovatelovu pozornost.

Obr. 29 - 31 Zkoušky materiálu v kombinaci se světlem [34]

Obr. 32 Vybírání vhodného papíru pro použití [34]

Papír jsem následně zkoušela barvit černým čajem, pro vytvoření efektu staršího papíru.

3.1 Vybrané návrhy

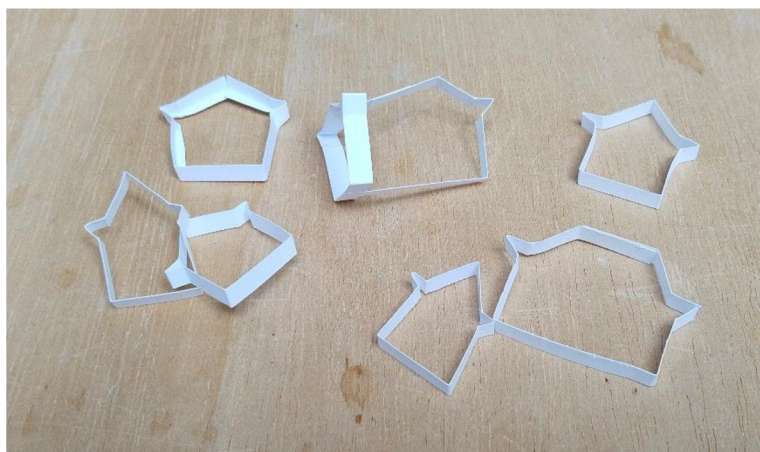
3.1.1 Domečky

Domečky mají funkci prstenu, které nesou poselství textů. Tvar vznikl ze stylizace dvojdomu bratří Čapků, který se nachází v Praze na Vinohradech. Uvažovala jsem i o použití domu, který měl Karel s Olgou převážně jako letní sídlo na tzv. Strži ve Staré Hutí na Příbramsku. Zde také často a rád psával svá díla, avšak dům je tvarově už sám o sobě jednoduchý, proto jsem pro následnou stylizaci zvolila ten na Vinohradech. Dvojům v Praze má výrazný přesah střechy, který se mi líbí a díky tomu se i tvarově odlišuje.

Obr. 33 Dvojům bratří Čapků na Vinohradech [35]

Karel byl velkým vlastencem, to můžeme vidět i na jeho dílech, ať už v Modlitbě za pravdu, či v Obrázkách z domova. To slovo domov, jež je odvozené ze staročeského slova dom, neboli dům, zde symbolizuje naši vlast, zemi, republiku. Jelikož jeho vlastenectví bylo opravdu silné, je zde proto počet domečků navýšen. Domečky nejsou totožné, lehce se odlišují proporcemi, což souvisí i upevněním či uchycením textu v nich. Od toho se odvíjí i odlišné složení kovové konstrukce, která drží papír.

Obr. 34 Papírové modely [34]

Zprvu jsem pracovala s papírem, abych si ujasnila proporce a tvary prstenů. Později jsem začala používat měď a snažila se napodobit papírové modely. Měď je zde použita opět jen pro ztvárnění modelů, jelikož jako výsledný materiál prstenů bude použito stříbro. Zpočátku mi to šlo hůře tvarovat, jelikož skládání kovu je těžší než skládání papíru. Některé tvary jsou spíše geometrické a u jiných jsem se snažila vyjádřit křehkost a chování papíru. Při skládání kovu jsem rozvíjela dále možné sklady papíru, jelikož mě v procesu postupně napadaly další varianty skladů.

Obr. 35 Modely z mědi [34]

Obr. 36 Vybrané modely přibližného tvaru pro výsledné použití ve stříbře [34]

Papír, který bude uvnitř domků bude potisknut Karlovými texty, které jsem vybírala s pocitem, že jsou typické pro jeho charakter osoby, tak jak ho vnímám. Jedná se o díla Zahradníkův rok, Výlet do Španěl, Modlitba za pravdu, Dášeňka a Ze života hmyzu.

Zahradníkův rok jsem volila z důvodu, že Karel byl vášnivým zahradníkem. Výlet do Španěl není sice vlastenecké dílo, ale díky němu vzniká i tato práce. Sám Karel moc rád cestoval, ale jak se říká: Všude dobře, doma nejlépe. Modlitba za pravdu je pro mě silné dílo, které vzbudí emoce v nejednom člověku. Je zde cítit jeho zoufalost a strach a také viděna snažná prosba o mír, což bude vždy věčné téma v našem světě. Dášeňka zde zastupuje citlivý, milující Karlův charakter a jeho lásku ke zvířatům. Částečně i návrat do našeho dětství. Posledním dílem, které se v domečkách objeví je společné dílo obou bratrů s názvem Ze života hmyzu. Tomuto dílu náleží odlišný tvar domečku, a to pohled z přední strany domu jenž má podélný tvar. Prsten je určen symbolicky na dva prsty s připomenutím, jak byli bratři k sobě citově vázáni.

3.1.2 Krabička

Krabička má proporce krabičky na sirky. Je to z toho důvodu, že Karel hodně kouřil v průběhu psaní a také proto, že v jeho době se používaly nejvíce sirky k zapálení cigaret.

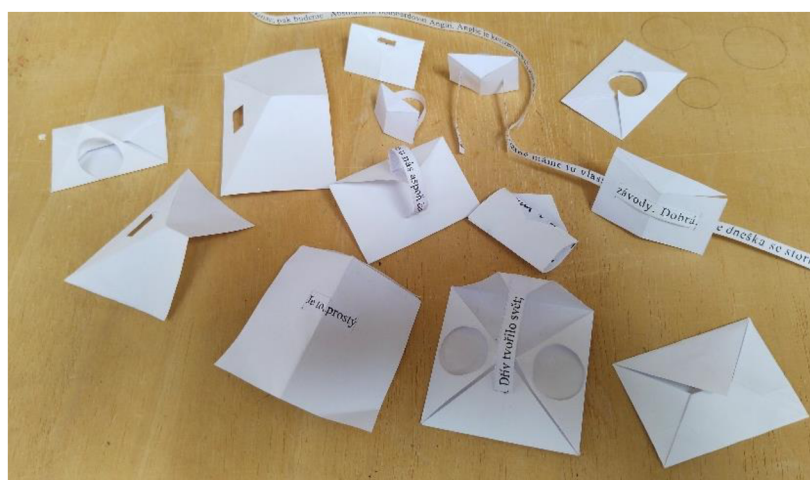

Obr. 37 Návrhy podoby krabičky na cigarety [34]

Krabička zde funguje pouze jako objekt, avšak ho můžete také nosit s sebou, například v kapse. Skládá se ze dvou částí. První je vnitřní, která bude vytvořena z nerezové oceli a druhá vnější, která má funkci zakrývací a ta bude tvořena z pevnějšího papíru. Na papírové části bude potisk úryvku z Karlova textu. Do krabičky se může uložit jeden z domečkových prstenů, nebo jiná jeho rozkládací část. Tak si může spotřebitel bezpečně nosit svůj domov s sebou, kamkoli bude chtít a bude ho mít bezpečně uložen.

3.1.3 Dopis

Zde mě inspirovalo dílo Korespondence, které má dvě části. Jedná se o uskupené dopisy a vzkazy, které Karel napsal za svůj život a které se dochovaly. Můžeme zde najít texty adresované nejrozličnějším lidem. Například Františku Langrovi, Thomasu Mannovi, T. G. Masarykovi a samozřejmě jeho rodině.

Obr. 38 Hledání tvaru v motivu dopisní obálky [34]

Při materiálových zkouškách jsem vycházela z tvarových proporcí dopisní obálky, kterou jsem následně upravovala a hledala různé podoby pro její ztvárnění. Ve výsledné práci bude použit návrh, který se nachází ve výše přiložené fotografii v pravé části uprostřed. Jedná se o tvar obálky, který má v sobě dva zářezy, kterými je protažen proužek papíru s textem z vybrané korespondence. Ve výsledné práci bude obálka vytvořena z nerezů a papírový proužek z pevnějšího papíru, který se napevno spojí tak, že zde vznikne uzavřený papírový obvod. Upevnění zde není trvale zafixované, tudíž lze s papírem pohybovat a nastavit si libovolné části slov překrývající nerezovou obálku. Díky této podobě má objekt funkci závěsu na krk.

3.1.4 Vlajka

Jelikož byl Karel velkým vlastencem, přemýšlela jsem, jak tuto skutečnost ztvárnit. Zpočátku tvorby jsem se věnovala stylizaci dvojdomu a při delším uvažování a materiálových zkouškách jsem si uvědomila, že mi střecha dvojdomu připomíná z vrchního pohledu státní vlajku. Od této chvíle jsem se motivem státní vlajky začala více zabírat.

Zkoušela jsem různá materiálová či barevná členění v nahrazení odlišení barevných částí vlajky z rozmanitých druhů papíru. Do některých částí jsem komponovala i úryvky z Karlových děl, ze kterých jsem cítila jeho vlasteneckého či protiválečného ducha.

Po různých papírových variacích jsem začala pracovat i s kovem, kdy se ukázalo, že je to lepší cesta. Z vizuálního hlediska byla cesta kovu a papíru lepší než celá z papíru.

K finálnímu výrobku, byl vybrán tvar vlajky, který zabírá dvě třetiny kovu a poslední třetina je nahrazena papírem, který bude potištěn. Kovová část bude následně gravírována grafickým znázorněním Sudet u českoněmeckých hranic. Objekt bude mít funkci brože.

Obr. 39 Tvarové hledání v objektu vlajky. [34]

3.1.5 Nebezpečí

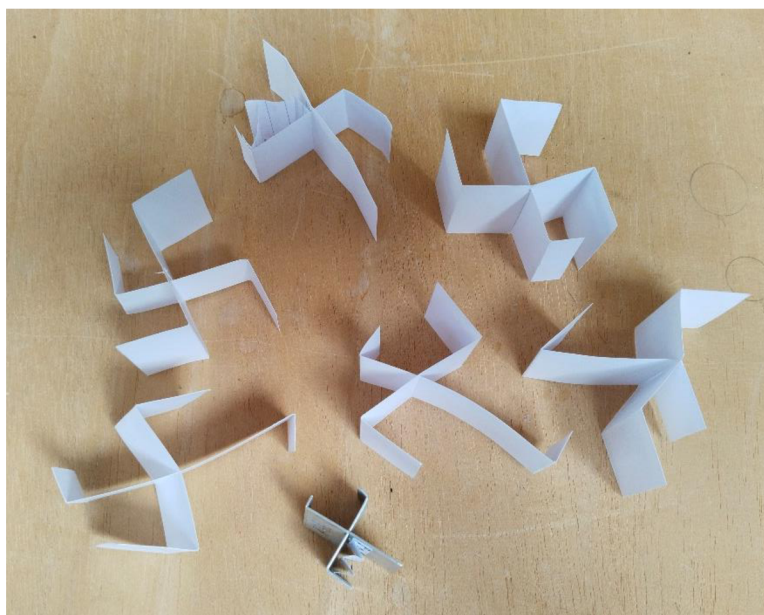
Objekt Nebezpečí je inspirován knihou Válka s Mloky a obdobím podpisu Mnichovské dohody. Fascinuje mě totiž, ale zároveň působí smutek, jak spolu tyto dvě věci dle mého vnímání souvisí. Totiž jak Mloci (nacisté) po dvou letech od vydání tohoto díla došli k moci a „dopluli po Vltavě do Prahy.“ Karel to nebezpečí viděl už předtím a snažil se předtím varovat. Nicméně, jsme upadli do nebezpečí a myslím, že i to a všeobecný strach, co bude s naší zemí přispělo ke Karlovu brzkému skonu. Tímto upozorňuji na hrozbu a nelehké období jeho života i všech v této době.

Při tvoření tohoto objektu jsem vycházela z tvarové inspirace svastiky. Svastika má dvě podoby a to levotočivou, která je spojena s nadějí a pravotočivou, která je spojena se zlem. Nacisté přijali za svůj znak pravotočivou svastiku, později označovanou jako hákový kříž. [36]

Upozorňuji na to, že používáním tohoto tvaru se nikterak nehlásím k dané ideologii ani k jejímu propagování.

Při tvoření jsem kombinovala odlišné proporce papírových pruhů, které jsem do sebe zasouvala a následně ohýbala do pravých úhlů v různých poměrech. Snažila jsem se vyvarovat ztvárnění pravotočivé svastiky, ale zároveň zachovat připomínající vzhled. Je pouze na uživateli, jak bude posouvat ramena tvaru, a tudíž jaký tvar bude vytvářet.

Vybraný papírový model bude v konečném provedení vytvořen ze dvou do sebe zasunutých částí z nerezů, které se budou pohybovat. K těmto částem se připevní ocelové lanko a objekt tak bude mít funkci závěsu na krk. Do naproti sobě sousedících křídel bude připevněn složený papír, který se bude při pohybu narovnávat, aby bylo možné vidět text natištěný uvnitř. Text bude obsahovat úryvek z díla Válka s Mloky, kde je dle mého vnímání obsahově skryto, jak hrozba lidského charakteru, tak i odpor vůči válce a snaha se bránit. Tímto dílem bych chtěla připomenout, že i od těchto dob se toho moc nezměnilo. I když je pokrok a vývoj v dnešní době na vzestupu, tak i přesto tady s námi války a násilí stále zůstávají. Tudíž je už na čase se posunout dál, do světa, kde existuje mír.

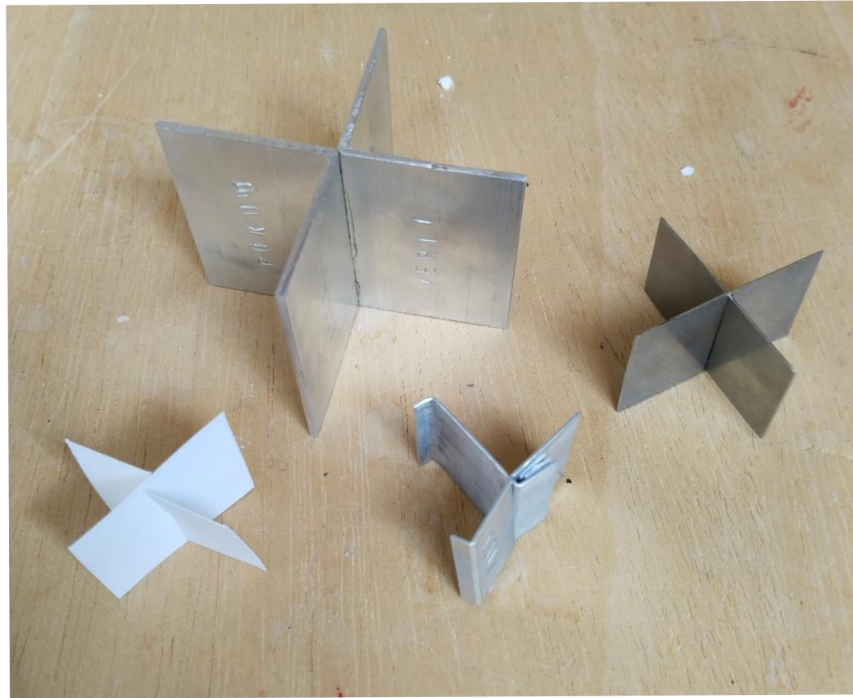
Obr. 40 Papírové modely tvarově vycházející ze svastiky [34]

3.1.6 Objekt „Svět bude zlej, pokud nezačnou lidi věřit v lidi.“

Tento objekt vznikl v závislosti na výše zmíněné větě. Jelikož se toto rčení stále potvrzuje, přemýšlela jsem, jak ho více dostat do lidského podvědomí a donutit pozorovatele se nad tím zamyslet a tím dosáhnout případné změny.

Při hledání tvaru pro tuto větu jsem se inspirovala v předem zpracovaném objektu Nebezpečí. Tvarově se totiž inspiroji opět svastikou. Avšak tentokrát se snažím její nešťastně získané přívzisko odebrat. Proto jsem si upravila její tvar tak, že jsem odstranila její ohnutá ramena a tím vznikl rovnoramenný kříž. Opět zde tvar tvoří dva do sebe zasunuté obdélníky. Na každé ploše z obou stran je rozčleněn text věty tak, že na každou plochu připadá jedno slovo. Když se objekt postupně otáčí, dá se věta přečíst.

Jelikož slova zabírají každou plošku, tak při posledním slově se navazuje znovu na první a tím se získá nekonečné poselství. Objekt lze nosit mezi prsty, kdy může připomínat funkci prstenu.

Obr. 41 Tvarové návrhy objektu [34]

4. Realizace kolekce šperků a objektů

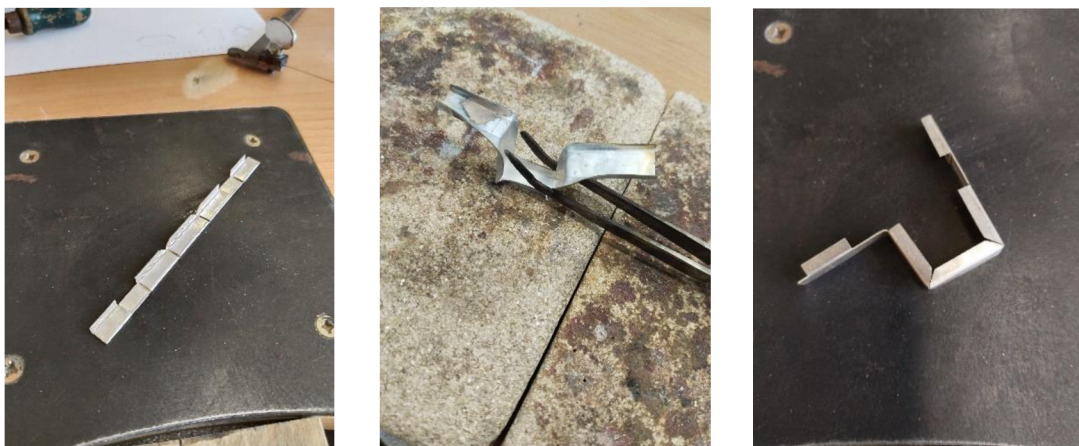
4.1 Domečky – prsteny se stříbra

Jako materiál na prsteny používám již zmíněné stříbro. Stříbrný plech o síle 0,8 mm nastříhám na proužky, ze kterých následně tvary skládám. Poté je vyžihám plamenem, aby kov změknu a následně vložím na chvíli do koncentrované kyseliny sírové, aby se očistil. Následně válčuji a opět žihám a vyrovnávám stříbrný proužek, dokud se nedostanu na tloušťku 0,3 mm, která je ideální pro toto ohýbání.

Připravené stříbro smírkuji, abych z něj odstranila podpovrchový oxid, který se zde vytvořil při žihání a následně by v těchto místech později tmavnul.

Následně rozměřuji a rýsuji na stříbrný pruh jednotlivé části pro skládání. Některé části vyřezávám pro lepší ohnutí, či docílení odlišného tvaru. Abych docílila rovnoměrného a přesného ohybu do pravého úhlu, používám tzv. ohýbačku. Tvar zde vložím, nožním pedálem upevním a zvednu ručně druhou část stroje do pravého úhlu. Tak dostanu tvar nepravidelného U profilu. Od tohoto kroku se realizování jednotlivých prstenů liší, kvůli rozdílným tvarům.

Prsteny ostřejších tvarů následně ohýbám dále z U profilu, kdy z úhlu 90° udělám pomocí plochých kleštiček, či následného doklepání kladívkem úhel o dalších 90° lehnutý, tudíž ve výsledku 180°, takže části leží na sobě. Prsteny měkčího tvaru jemně vyhnu v označených místech kulatými kleštičkami a následně ohnu. Díky tomu se mi vytvoří měkký složený roh s výstupkem na vnější stranu prstenu.

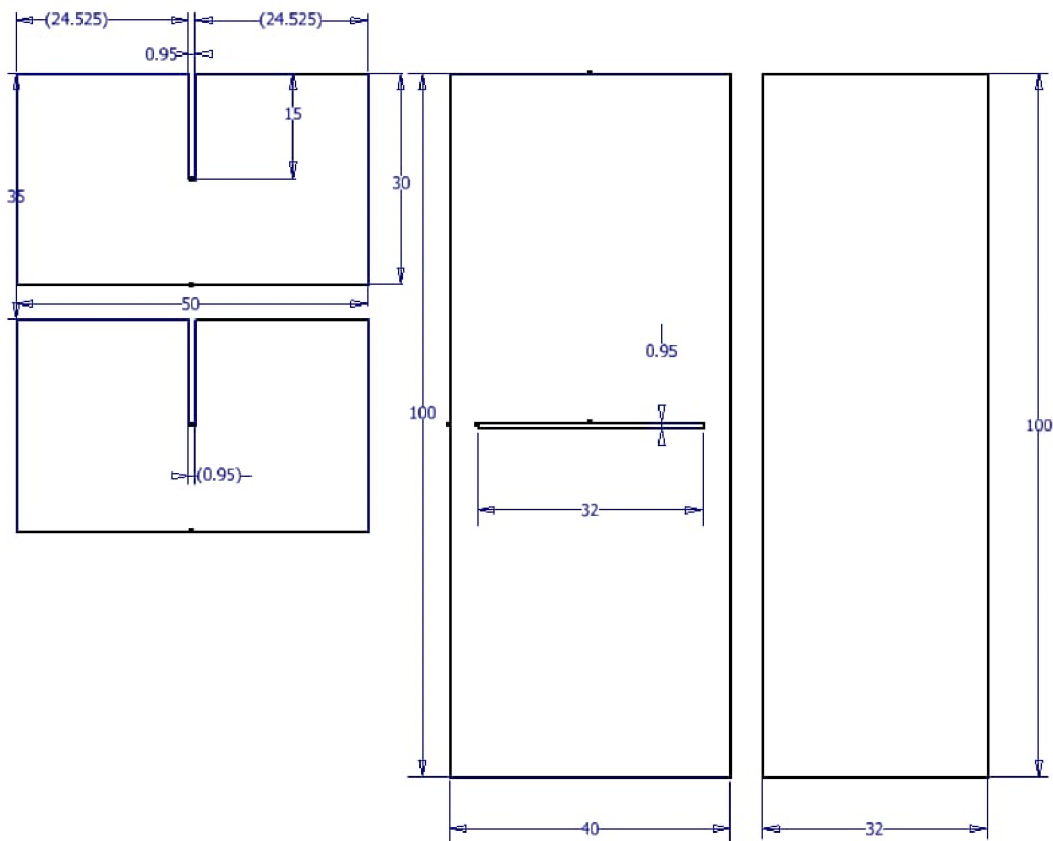
Obr. 42- 44 Popis výše uvedeného pracovního postupu [34]

Od tohoto kroku jsou postupy již opět podobné. Rozměřené tvary ohýbám ve vyznačených místech plochými kleštičkami a postupně tvaruji z proužku stříbra siluetu domu. Některá místa bývají předešlým ohybem silně zpevněná, a tak je opět žihám, pro lepší ohyb. Opět smírkuji a ohýbám do konečného tvaru. Výsledné tvary byly snýtovány, aby se zpevnil tvar prstenu. Následuje vytvoření maty a zvýraznění hran. Na závěr se vloží Čapkovy vytisknuté texty dovnitř prstenu.

4.2 Nerezové šperky a objekty

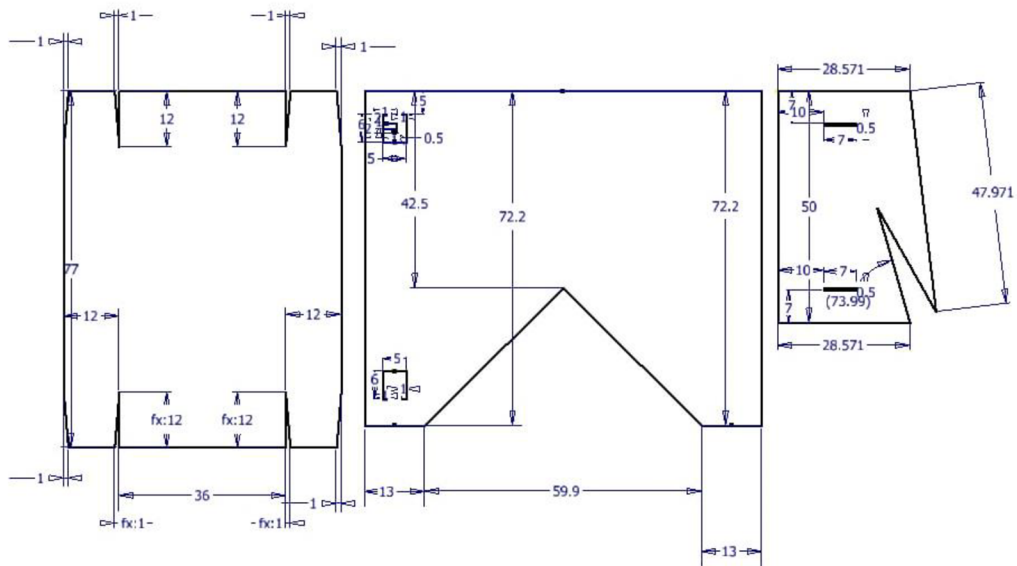
Druhá část finálních návrhů je vytvořena z nerez. Jmenovitě to je Krabička, Dopis, Vlajka, Nebezpečí a objekt. Jelikož je jejich výroba podobná, jsou zde zahrnuty v jedné kapitole. Tvary z nerez jsou vypáleny laserem pro větší přesnost. Pro laser je nutné nejprve připravit šablony vypalovaných věcí v počítačovém programu.

Níže je přiložený obrázek rozložených tvarů objektu a Svastiky, v tloušťce plechu 1 mm.

Obr. 45 Šablony s rozměry pro výpal z nerez v tloušťce plechu 1 mm [34]

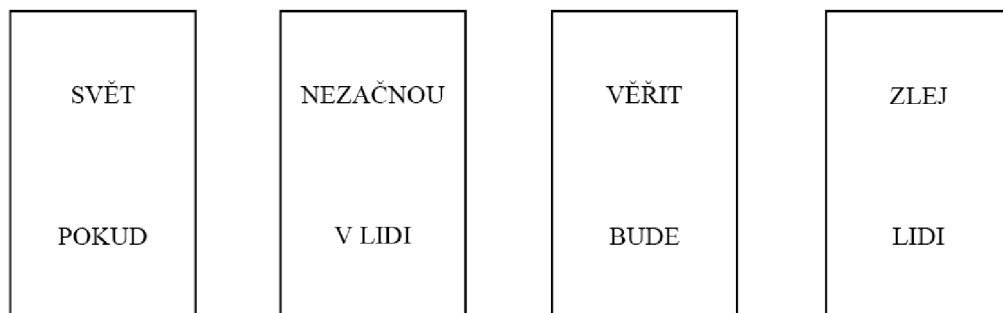
Níže je přiložený obrázek rozložených tvarů Krabičky, Vlajky a Dopisu v tloušťce plechu 0,6 mm.

Obr. 46 Šablony s rozměry pro výpál z nerezu v tloušťce plechu 0,6 mm [34]

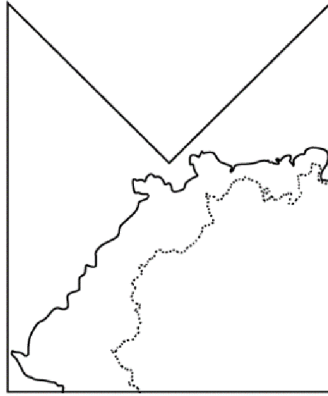
Po výpálu laserem zůstávají hrany na nerezu příliš ostré, proto jsem díly musí pilovala a pro sjednocení povrchu smirkovala. Poté se tvary ohýbají na tzv. ohýbačce, skládají a následně tzv. pukují neboli sváří malým elektrickým obloukem pro upevnění výsledného tvaru.

Tvar objektu a Vlajky se nejdříve před ohýbáním a svářením gravírují, jelikož je zde potřeba rovného tvaru pro upnutí. Pro gravírování se také vytváří šablona v počítačovém programu.

Obr. 47 Šablony pro gravírování objektu [34]

Obr. 48 Šablona pro gravírování Vlajky s motivem hranic Sudet [34]

Objekt ve tvaru vlajky má funkci brože, proto jsem rovnou do finálního tvaru nechala vypálit díly, které po vyklopení tvořily brožové zapínání.

Objekt ve tvaru svastiky má funkci závěsu na krk, ten je zde vytvořen provrtáním dírek do nerezové části a následně je protaženo ocelové lanko se zafixovaným koncem.

Posledním krokem je opět vložení Čapkových vytisknutých textů do vzniklých tvarů.

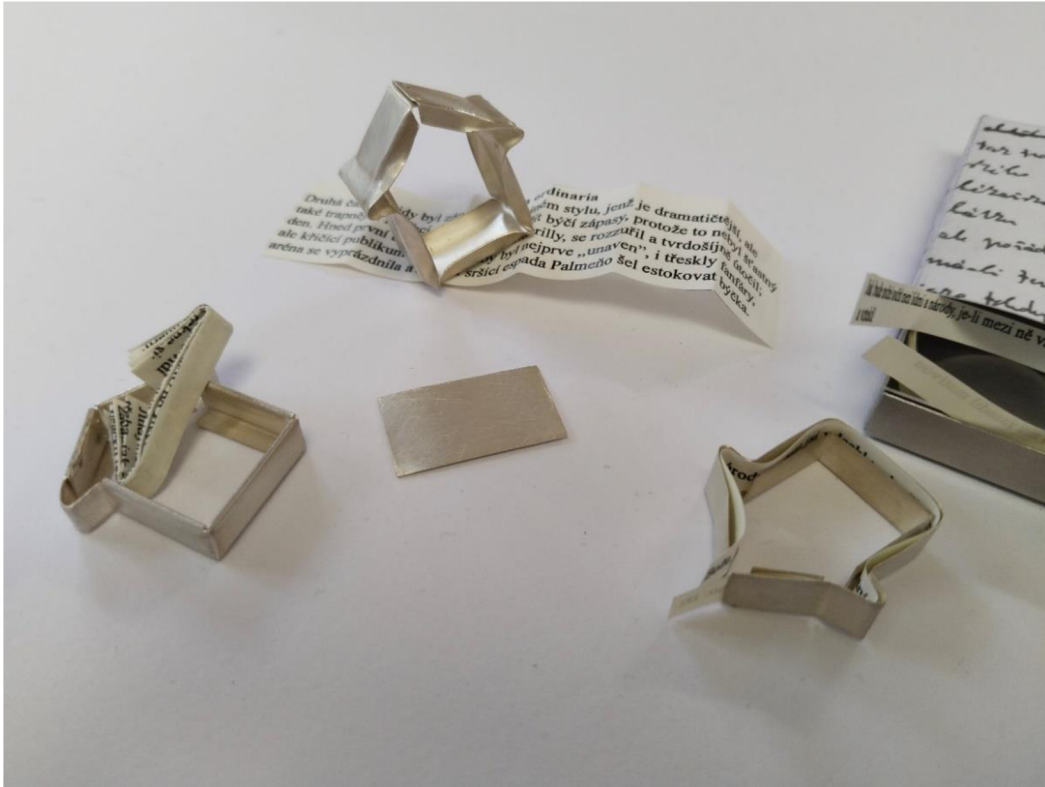
5. Fotodokumentace praktické části bakalářské práce

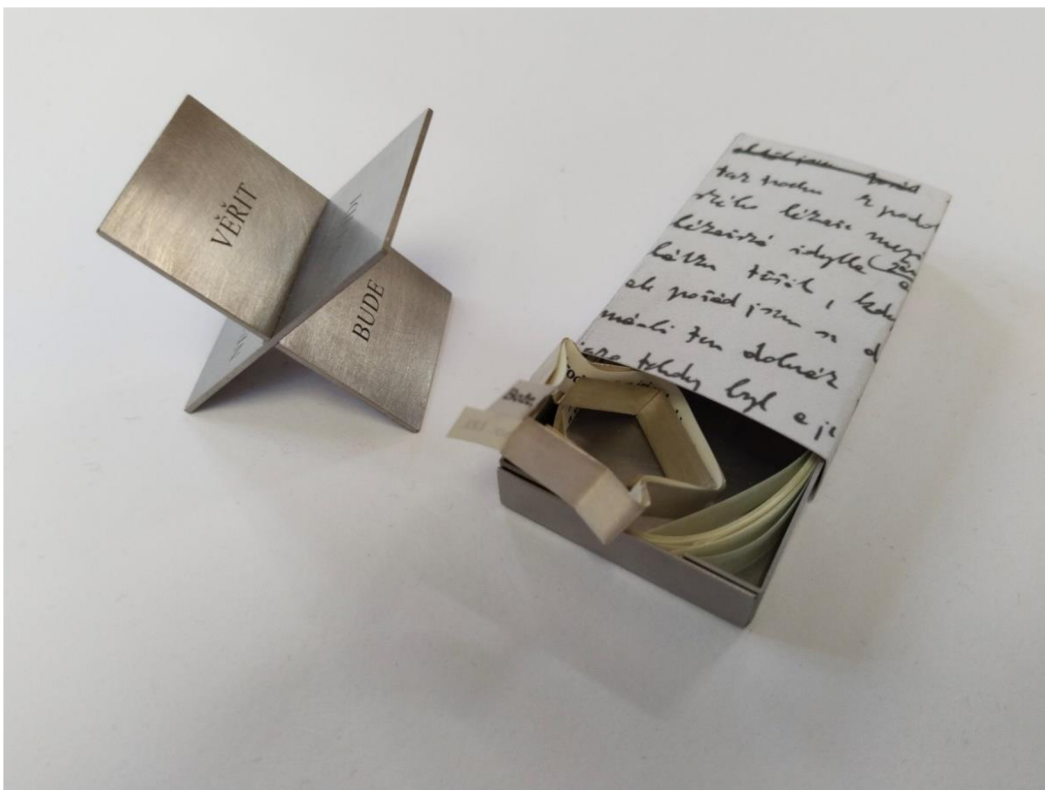
Obr. 49 Prsteny ve tvaru domečku

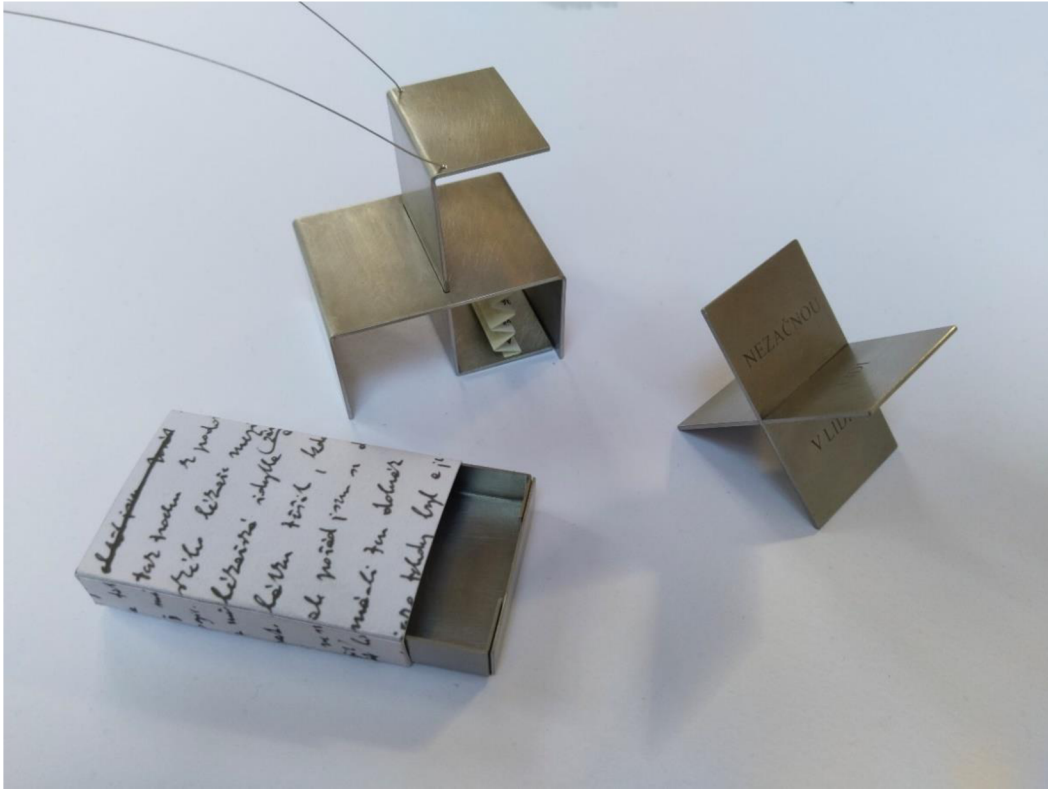
Obr. 50 Prsteny s rozloženým textem

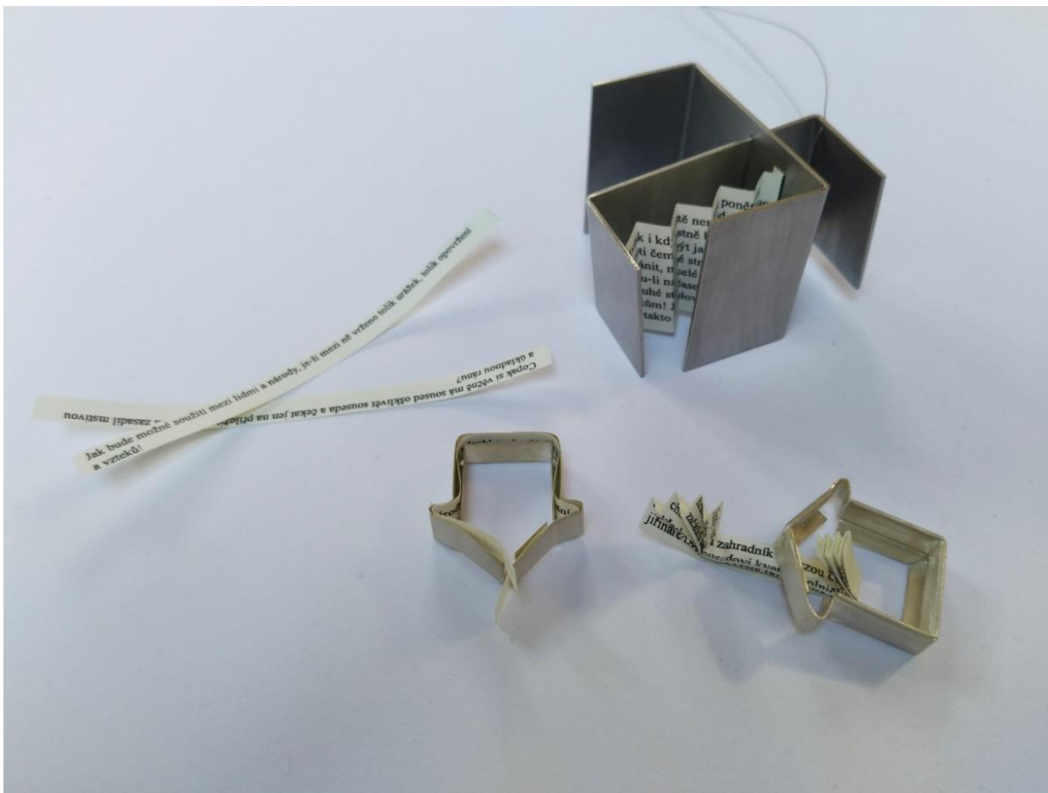
Obr. 51 Prsteny s rozloženým textem

Obr. 52 Objekt a krabička, do které lze schovat prsten

Obr. 53 Nerezové objekty v kombinaci s papírem

Obr. 54 Objekty s textem

6. Závěr

Výsledkem bakalářské práce bylo zhotovit objekty a šperky inspirované životem a dílem Karla Čapka.

Tímto tématem jsem se zabývala již delší dobu a díky této práci jsem v tom ráda dál pokračovala a dozvěděla se více informací. Jsem moc ráda, že jsem se při vytváření této práce naučila pro mě nové techniky. Například práci se stříbrem, která mě moc bavila, nýtování nebo, že jsem mohla být přítomna u gravírování, které se objevuje na některých objektech.

Výsledná práce splnila mé očekávání, jen mě mrzí, že se už nedozvím, jestli by splnila i Karlovo.

7. Zdroje

- [1] *Karel Čapek*. Online. Wikipedie. 2023. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_%C4%8Capek. [cit. 2023-12-02]
- [2] ČAPKOVÁ, Helena. *Moji milí bratři: [kniha o Karlovi a Josefovi Čapkových]*. 3., rozš. vyd. Vzpomínky a korespondence. Praha: Československý spisovatel, 1986
- [3] LUPTÁKOVÁ, Věra a KEPKA, Ondřej. *Jaký byl Karel Čapek dítě? Unikátní a dosud nezveřejněné fotografie*. Online. Český rozhlas. 2017. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/jaky-byl-karel-capek-dite-unikatni-a-dosud-nezverejnene-fotografie-7461371>. [cit. 2023-12-02].
- [4] *Karel Čapek , život a tvorba*. Online. Karel Čapek. 2017. Dostupné z: <https://karelcapek.cz/cs/zivot-a-tvorba/karel-capek>. [cit. 2023-12-02].
- [5] Archiv depozitáře Muzea bratří Čapků v Malých Svatoňovicích
- [6] STROHSOVÁ, Eva. Karel Čapek. In: BLAŽÍČEK, Přemysl; BRABEC, Jiří; BURIÁNEK, František; ČERVENKA, Miroslav; GRYGAR, Mojmir et al. *Dějiny české literatury 4*. Victoria publishing, 1995, s. 586 - 605. ISBN 80-85865-48-3.
- [7] *Vinohradská dramaturgie v době působení Karla Čapka*. Online. Edice disk. 2023. Dostupné z: <https://edicedisk.amu.cz/vinohradska-dramaturgie-v-dobe-pusobeni-karla-capka/>. [cit. 2023-12-02].
- [8] ČAPEK, Karel. *Čtení o TGM*, 1st ed.; Melantrich: Praha, 1969
- [9] STEHLÍK, Václav. *Starí Pátečníci a Novodobí Zpátečníci!*. Online. Vaše věc. parlamentní listy. 2019. Dostupné z: <https://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/stari-patecnici-novodobi-zpatecnici>. [cit. 2023-12-02].
- [10] *Pravidelné schůzky Pátečníků*. Online. Hospodářské noviny. 2010. Dostupné z: <https://archiv hn.cz/c1-43027690-1924-1938>. [cit. 2023-12-02].
- [11] *Mezinárodní PEN klub*. Online. Wikipedie. 2023. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_PEN_klub#%C4%8Ceskoslovensk%C3%BD_a_%C4%8Desk%C3%BD_PEN_klub. [cit. 2023-12-03].
- [12] LUPTÁKOVÁ, Věra a KEPKA, Ondřej. „*Bídáku Karle Čapku, ať z toho dostaneš bílou nemoc!*“ *Tyhle anonymy uštvaly Čapka k smrti*. Online. Český rozhlas. 2017. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/bidaku-karle-capku-z-toho-dostanes-bilou-nemoc-tyhle-anonymy-ustvaly-capka-k-7461832>. [cit. 2023-12-03].
- [13] SCHEINPFLUGOVÁ, Olga, ČERNÝ, František (ed.). *Živý jako nikdo z nás*. Vyd. 2., dopl., (V Euromedia Group 1.). V Praze: Ikar, 2008. ISBN 978-80-249-1086-4.
- [14] - *M. Jesenská: Poslední dny Karla Čapka*. Online. Codyprint. 2011. Dostupné z: <https://www.codyprint.cz/csr/capek.html>. [cit. 2023-12-03].
- [15] CHODIL, Jakub. „*Ještě se omlouval za to, že umírá.*“ *Karel Čapek před 80 lety podlehl štvanci ve stínu Mnichova*. Online. Česká televize. 2018. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2679875-jeste-se-omlouval-za-ze-umira-karel-capek-pred-80-lety-podlehl-stvanici-ve-stinu>. [cit. 2023-12-03].
- [16] *Dopisy od Karla Čapka*. Online. Česká televize. 2015. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10794478608-dopisy-od-karla-capka/>. [cit. 2023-12-03].
- [17] DOLEJŠÍ, Milan. *Čapkova zahrada se vrátí do dob, kdy v ní majitel vedl hovory s TGM*. Online. Česká televize. 2016. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/1751353-capkova-zahrada-se-vrati-do-dob-kdy-v-ni-majitel-vedl-hovory-s-tgm>. [cit. 2023-12-03].
- [18] KONÍČKOVÁ, Mirka. *Pes v historii: Dášeňka a ti druzí čili život štěnat u Karla Čapka*. Online. Paper-dog. 2018. Dostupné z: <https://www.paper-dog.cz/clanek-pes-v-historii-dasenka-a-ti-druzi-cili-zivot-stenat-u-karla-capka>. [cit. 2023-12-03].

- [19] *Způsob práce Karla Čapka*. Online. Karel Čapek. 2020. Dostupné z: <https://www.capek-karel.cz/zpusob-prace-karla-capka-r-16-c-19>. [cit. 2023-12-03].
- [20] – OPELÍK, Jiří. *Karel Čapek ve fotografii*. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1991.
- [21] - *Válka s Mloky - Karel Čapek*. Online. Karel Čapek. 2016. Dostupné z: <https://www.capek-karel.cz/valka-s-mloky-karel-capek-r-16-c-12>. [cit. 2023-12-03].
- [22] *Annie Vought*. Online. ArtistADay. Dostupné z: <https://www.artistaday.com/?p=3968>. [cit. 2024-05-04].
- [23] VOUGHT, Annie. *Cut paper*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.annievought.com/cut-paper>. [cit. 2024-05-04].
- [24] *Brian Dettmer*. Online. Artsy. Dostupné z: <https://www.artsy.net/artist/brian-dettmer>. [cit. 2024-05-04].
- [25] *Artwork*. Online. Brian Dettmer. 2022. Dostupné z: <https://briandettmer.com/art/>. [cit. 2024-05-04].
- [26] HUGHES, Jessica. *JANNA SYVÁNOJA*. Online. Art Jewelry Forum. 2016. Dostupné z: <https://artjewelryforum.org/interviews/janna-syva%C2%A4noja/>. [cit. 2024-05-04].
- [27] SYVÄNOJA, Janna. *Jewellery*. Online. 2014. Dostupné z: <http://www.jannasyvanoja.com/>. [cit. 2024-05-04].
- [28] *Simon Stålenhag*. Online. Wikipedia. 2024. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Simon_St%C3%A5lenhag. [cit. 2024-05-04].
- [29] *Simon Stålenhag*. Online. Salomonsson Agency. Dostupné z: <https://www.salomonssonagency.se/simon-stalenhag>. [cit. 2024-05-04].
- [30] *Simon Stålenhag*. Online. Juxtapoz Magazine. Dostupné z: <https://www.juxtapoz.com/news/sci-fi-paintings-by-simon-stalenhag/>. [cit. 2024-01-28].
- [31] *Rudolf Janák*. Online. Saatchi Art. Dostupné z: <https://www.saatchiart.com/rudefans>. [cit. 2024-05-04].
- [32] *Andrias scheuchzeri*. Online. Wikipedie. 2022. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Andrias_scheuchzeri. [cit. 2024-05-04].
- [33] *ZARAKA a SYMPORA – dvě výstavy v Galerii N*. Online. T-UNI. 2023. Dostupné z: <https://tuni.tul.cz/kalendar/id:149396>. [cit. 2024-05-04].
- [34] Vlastní zdroj fotografie
- [35] BUREŠ, Vítězslav a KRIST, Tomáš. *Praha 10 nabízí prohlídku Čapkovy vily, zatím jen virtuální*. Online. IDNES.cz. 2014. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/virtualni-prohlidka-capkovy-vily.A140113_134336_praha-zpravy_bur/foto/ZUF4d828e_151836_9017718.jpg. [cit. 2024-05-04].
- [36] *Svastika*. Online. Wikipedie. 2024. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Svastika>. [cit. 2024-05-04].